

Fietsen en natuur: een win-win(?)

Inleiding

Yves Pepermans – team klimaat (DMN)

12/10/2023

Provincie
Antwerpen

Agenda

- 14u30. Inleiding: cijfers, feiten en antwoorden - *Yves Pepermans (Provincie Antwerpen)*
- 14u50. Onderzoek naar de impact van fiets snelwegen – *Prof. Hans Leinfelder (KU Leuven)*
- 15u20. Autoluwe fietsroutes: zoektocht naar een compromis tussen natuur, landbouw en fiets – *Thomas Verlinden (Provincie Antwerpen)*
- 15u40. Reflecties vanuit de zaal
- 16u00. Conclusies - *Gedeputeerde Mireille Colson bevoegd voor Vrije tijd en Toerisme*
- 16.15. Netwerkmoment

Startpunt

©Jelger Herder/ Buiten-beeld

Bron: [Jacobs, A., Swinnen, K. & Vercauoe, D., 2021](#)

per **6 seconde** verdwijnt
1 dier onder de wielen

Breng de slachtoffers mee in kaart

Meld aangereken dieren via www.dierenonderdewielen.be

Ons wegnêet is het dichtste van Europa. Dat gengt voor heel wat verkeersslachtoffers onder de dieren. Met jouwe hulp brengen we de zwarte punten voor dieren op onge wegen in kaart. Zo kan de oeverheid maatregelen nemen om het aantal dieren dat sterft in het verkeer te beperken door bijvoorbeeld ecodeucten te voorgen.

'Dieren onder de wielen 3.0' is de naam waarmee Natuurpunt communiceert rond een opdracht die ge ukuust voor de Vlaamse oeverheid - Departement Omgeving: 'Registratie van faunoslachtoffers in het verkeer'.

ncie
erpen

Beleidsdoelstellingen

- 20% netto-ontharding tegen 2050 in de open ruimte bestemmingen t.o.v. 2015 (BRV)
- Minstens stabilisatie van de verharding in het ruimtebeslag t.o.v. 2015. (BRV)
- 6600 km nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad tegen 2030 (LEKP)
- Aandeel fiets stijgen tot 20% in 2025 en 30% in 2040 (Fietsbeleidsplan)
- Aandeel van 50% voor duurzame verkeersmodi in 2030 (VEKP)
- 0 verkeersdoden in 2050 (All for zero)

Fietsers en natuur: tegenliggers?

De rechteroever van de Dijle krijgt vanaf volgende week een asfaltverharding. — © Stijn Van de Sande

Asfaltering van jaagpad langs de Dijle niet naar de zin van Natuurpunt: “Slag in het gezicht van recreatie en klimaat”

Tuintjes van Groenenhoek moeten plaats maken voor fietsostrade: “Eind april vliegen we eruit”

Meer dan 150 Turnhoutenaren tekenen petitie tegen asfaltering van bospad om er een fietspad van te maken

Bronnen afbeeldingen in notities

Natuurgroepen verzetten zich tegen fietspad op Kolenspoor

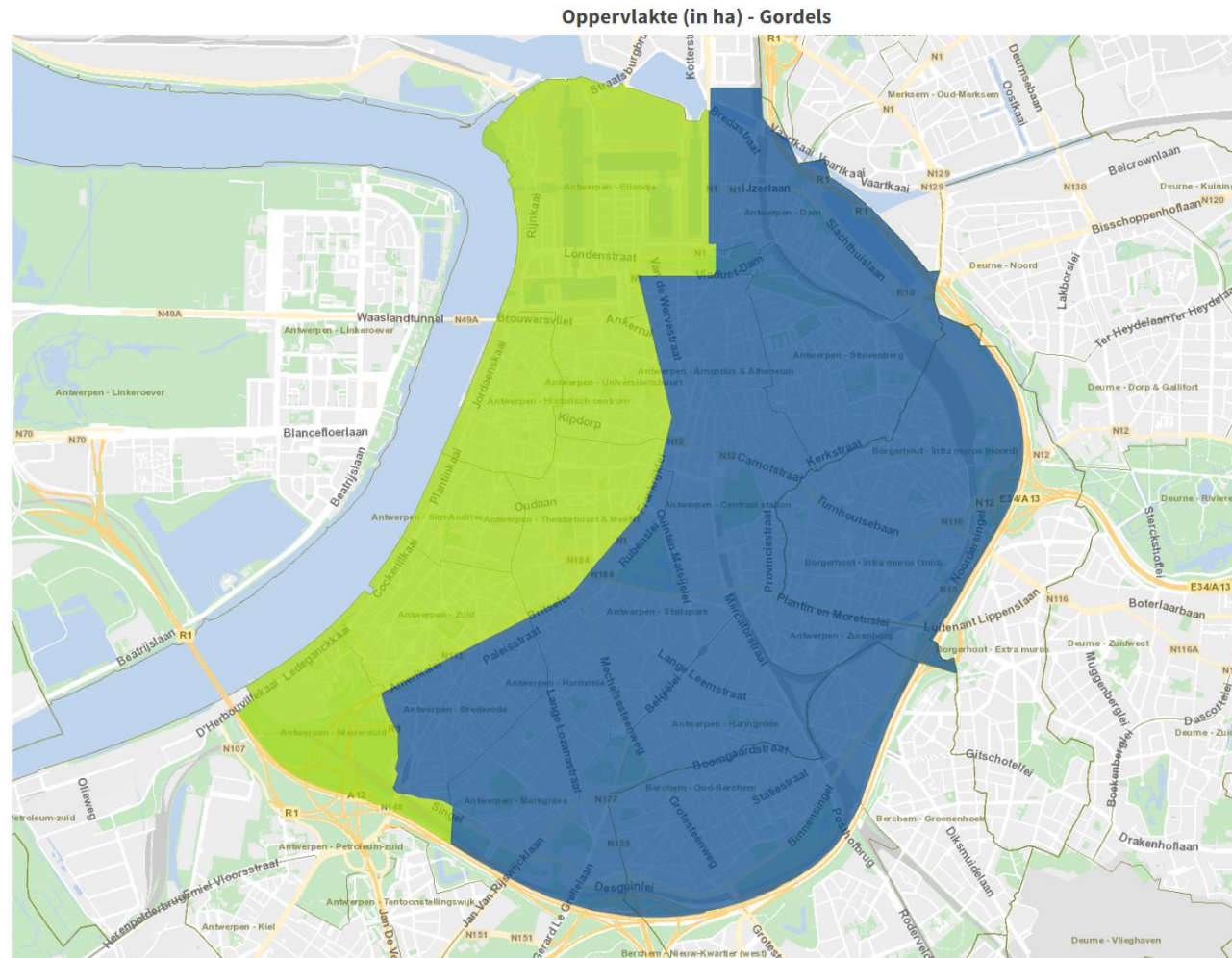
Dit is hoe de nieuwe fietsbrug eruit moest zien: meer dan 6 meter breed en 88 meter lang

Natuurpunt haalt slag thuis: bouw van fietsbrug tussen Merelbeke en Gents bedrijventerrein stilgelegd

Laat het Herstelfonds ook ons landschap herstellen

Harde cijfers: verharding in Vlaanderen

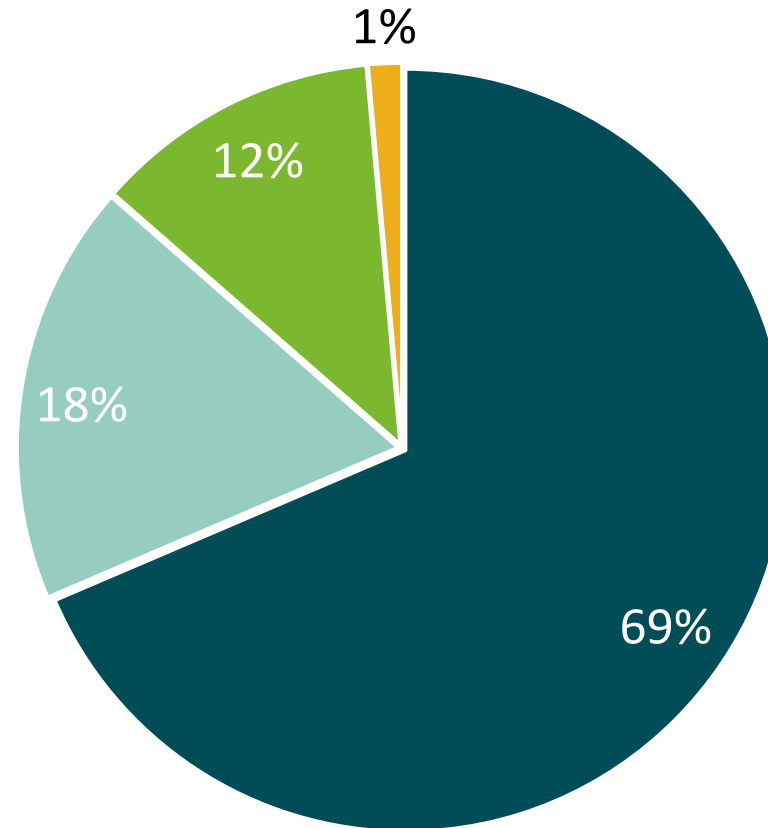

Bron: provincies.incijfers.be

Harde cijfers: provincie Antwerpen

2,8%	is berm
6,9%	is transportnetwerk
7,3%	is ecologisch netwerk
17,2%	is verhard
24,4%	Van de verharding komt door transportinfrastructuur

Harde cijfers: ruimte voor transport

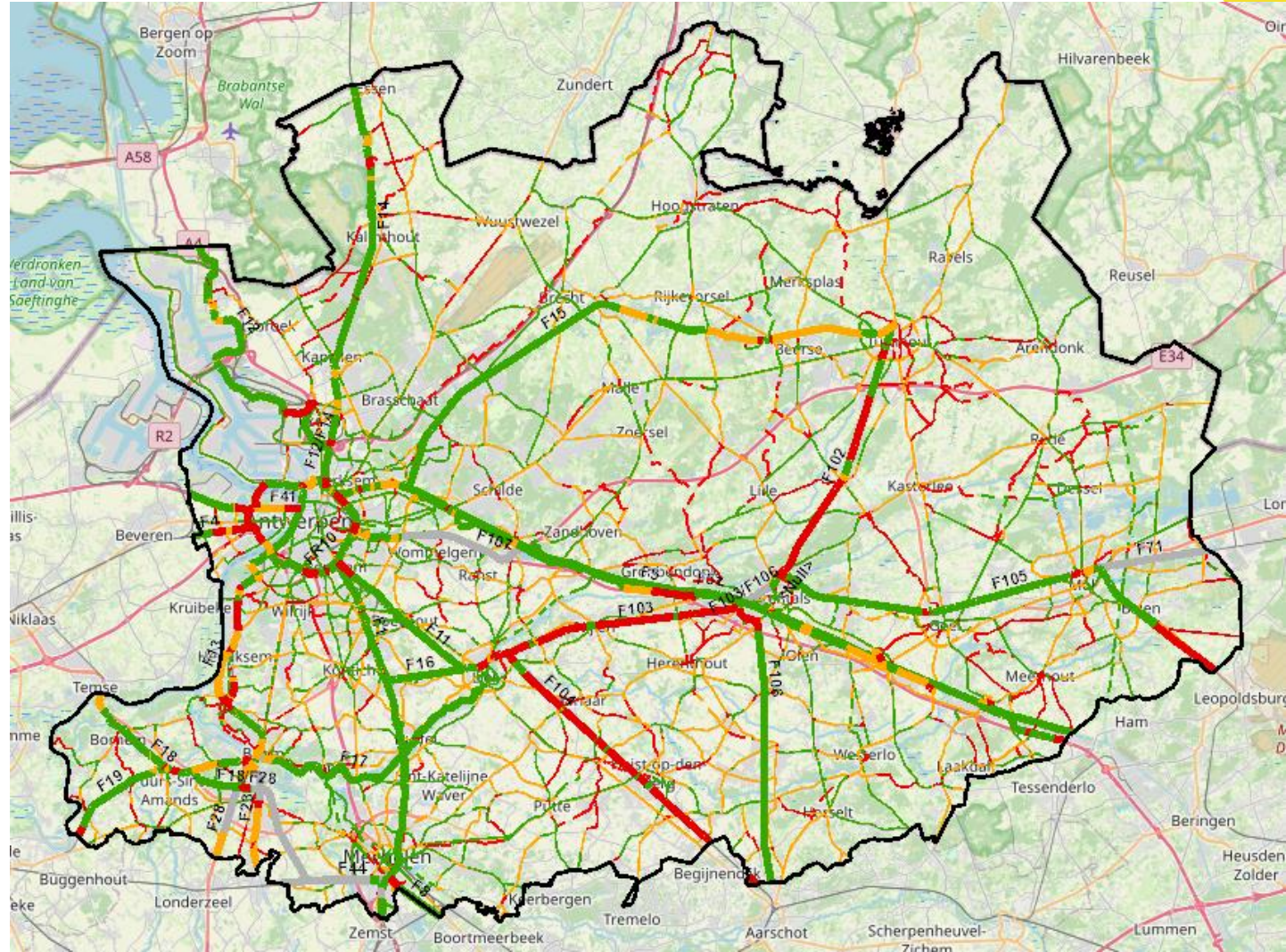
- Weginfrastructuur
- Parkeerterrein
- Spoorweginfrastructuur
- Fietsinfrastructuur

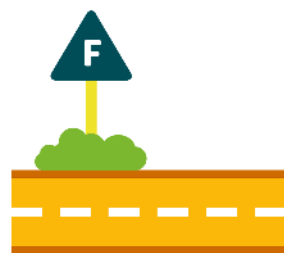
Bron cijfers: Ruimterapport,
2018

Harde cijfers: fietsostrades

- 403 km befietsbaar
- 94 ha exclusieve verharding fietsostrades
- 17% netwerk=gemengd verkeer
- 0,02% van de totale verharding
- 0,08% van de verharding voor transportinfrastructuur
- Naast bestaande lijninfrastructuur

Figuur en berekening: provincie Antwerpen

Meer mensen op de fiets

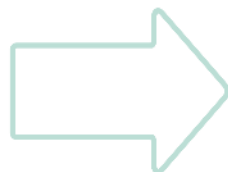
79,3%

van het
fietsostraden
netwerk
is befietsbaar

in 2022

Provincie
Antwerpen

53%

meer fietsers*

*bron: fietsbarometer

in 2022 t.o.v. 2015

Onze mobiliteit is gezond met
minder CO₂-uitstoot.

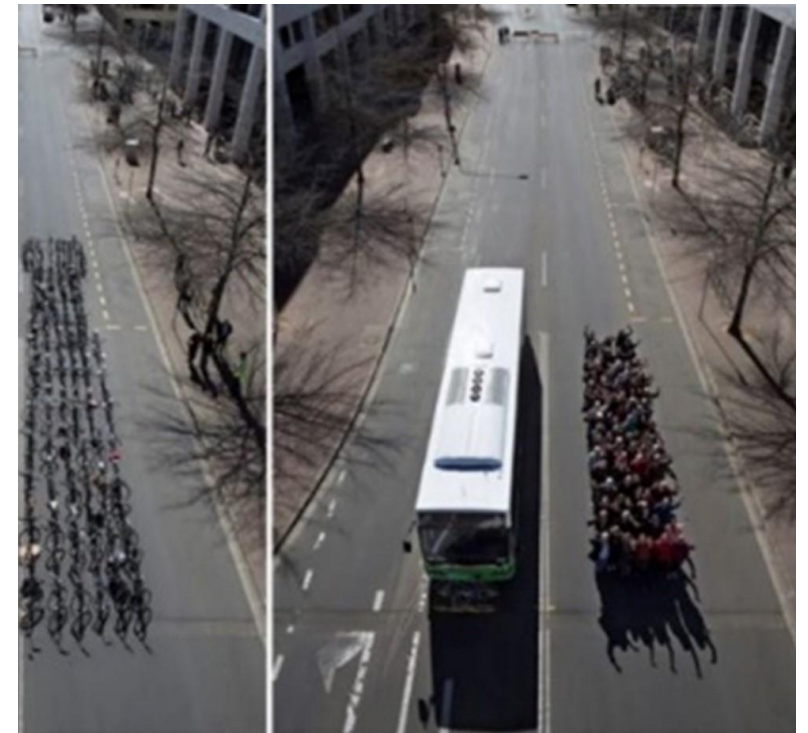
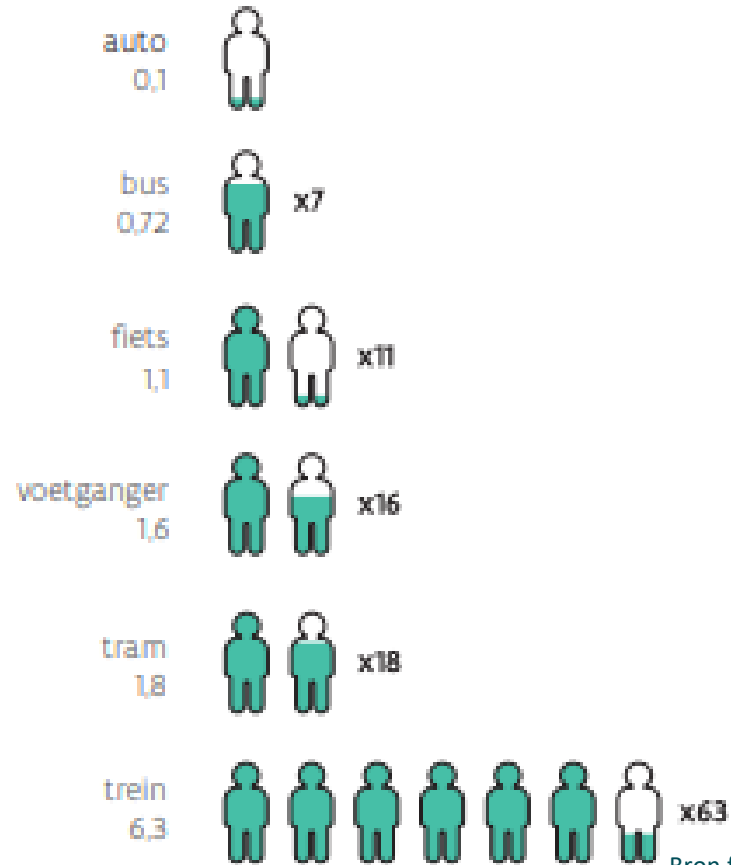
Bron: Provincie Antwerpen, 2023

De auto heeft een lage capaciteit in verhouding tot de ruimte die deze inneemt.

passagierscapaciteit

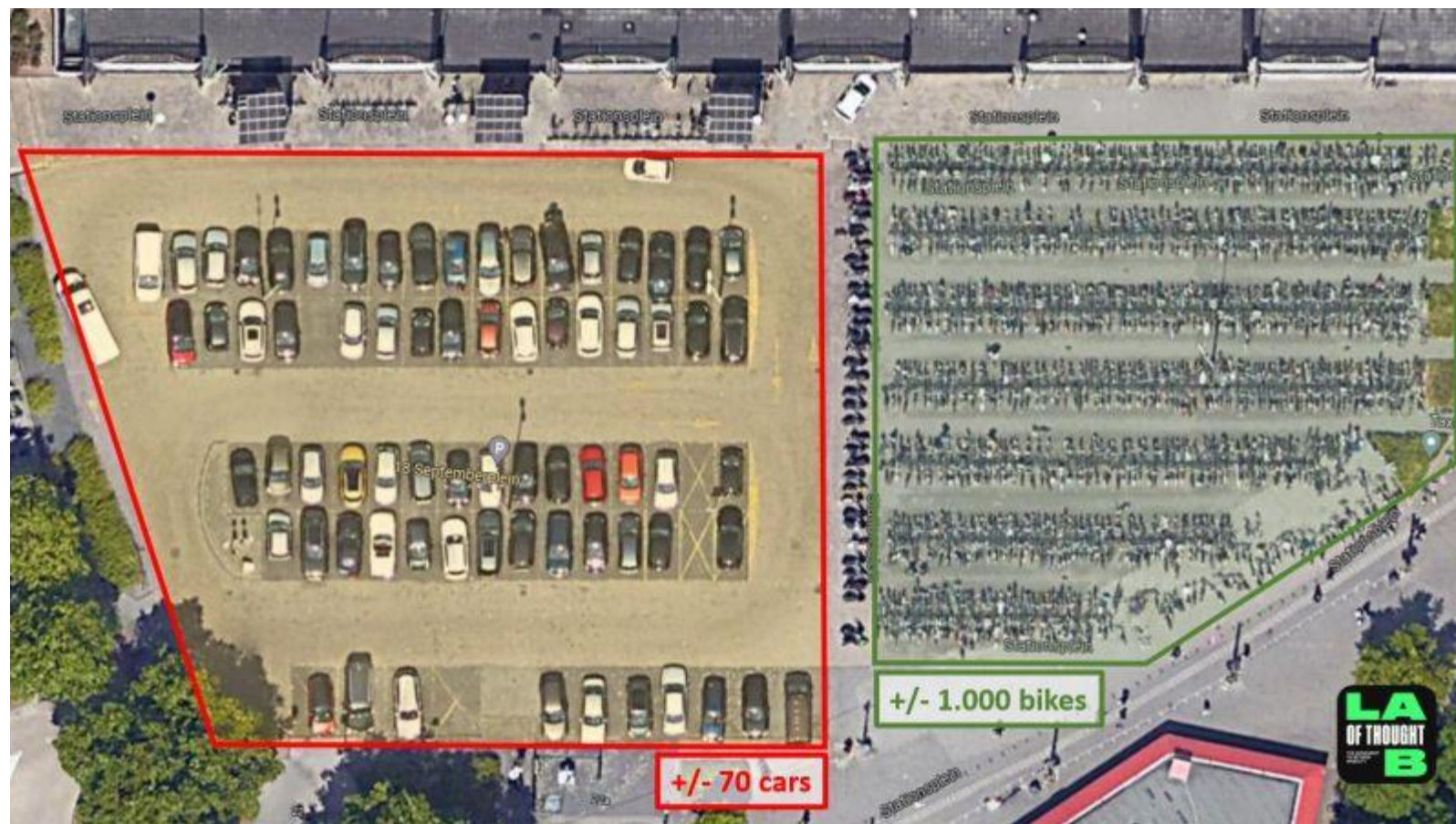
per seconde per lopende meter infrastructuur van 3,5 m breed

Bron figuur: Ruimterapport, 2019

Bron foto: We are traffic, 2012

Fietsers en natuur: tandems!

Bron figuur: Te Brömmelstroet/Lab of Thought, 2023

Onthardingstraject: gemeentewegen onder de loep

1. WAAROM ONTHARDEN?
30/03
2. WAAR OP KAART?
MEI
3. WAAR OP HET TERREIN?
JUNI
4. WAT GA JE DOEN?
SEPTEMBER
OKTOBER
5. HOE GA JE DIT FINANCIEREN?
16/11
6. WAAR BOTS JE OP?
30/11

breek
ijzer

RE-MOVE: op zoek naar kansen op lokale wegen (in het buitengebied)

TYPISCHE SITUATIES OVERVERHARDING

ALLE TYPE SITUATIES
met een onthardingspotentieel in het buitengebied

Versted

Randste

Lan

Ke

FIGUUR 4
IN VLAAN
O.B.V. Ateli

opportuniteitscan

- weg met lage adresdichtheid
- overmaatse weg
- weg met verblijfsfunctie

verharde trage weg
verhard 2de helft 20ste eeuw

publieke oprit
de 'publieke' weg

eenzame weg
één/enkele adres(sen)
(landbouw)weg

verkavelingsboulevard
verwenerij van de bewoners

woonerf 2.0
kleine percelen, brede wegen

gemorste weg
initieel slecht ontworpen weg

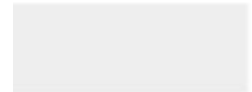
vergeten weg
'oeeps niet meer aan gedacht'

gewijzigde weg
vroeger een ander gebruik

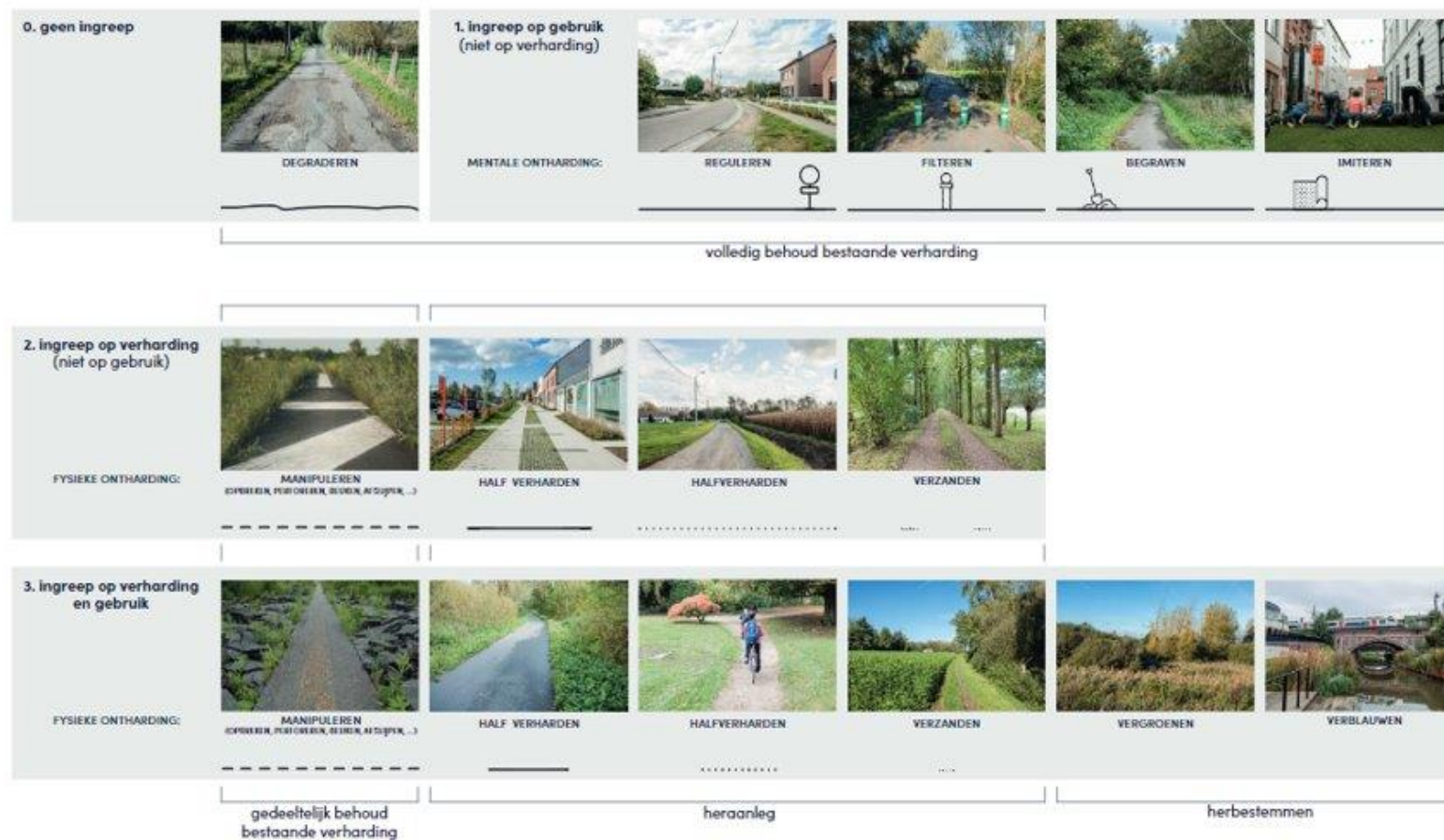
risicoweg
risico op onnodige verharding

IN DE K **breekijzer**

Waar een wi(e)l is, kan een weg weg

SPECTRUM VAN ONTHARDING VAN MENTALE TOT VOLLEDIGE ONTHARDING

Bron figuur: Breekijzer, 2023

Fietsers en natuur: samen oversteken

Bron foto: Provincie
Antwerpen

Wil je zelf met harde cijfers leren werken rond
klimaat, natuur, en mobiliteit: [workshop PinC 07/11](#)

Zoek je kansen langs gemeentewegen: geef je
interesse aan voor nieuw onthardingstraject via:
klimaat@provincieantwerpen.be